

Besök hos Gun Gustavsson i Tidaholm 10 maj 2016

- Arne Sträng, Jaen Friman och Verna Andersson

Gun är född den 24 mars 1924 i Skövde landsförsamling och är dotter till Linnea Ullberg född Mellblom 1905, Sandbäcken Ljungstorp. Linnéa gift med Bror Ullberg och där växte Gun upp med systrarna Margit och Astrid. Gun gifte sig med Åke Gustavsson men är nu ensam och bor i Tidaholm.

Gun är idag 92 år och har ett fantastiskt minne. Hon berättar gärna från tiden för hennes uppväxt i Ljungstorp.

”Lövåsa-Mari minns jag”, säger hon. ”Mamma och jag var där i Lövåsen. Mari var sjuk och låg i sin säng. Hon fick några droppar på en sockerbit, minns jag.”

”Jag vet att Strängs-Lisa bodde vid vägen till Lövåsen, men henne har jag inte sett och jag minns inte huset. Men pappa berättade att Strängs-Lisa hade en höna inne bakom soffan. Där stugan legat pockade vi smultron”, berättar både Gun och Jaen. Jaen Friman är systerson till Gun. ”Vid jordkällaren växte ett svartbärsträd. De bären gjorde pappa vin på”, berättar Gun. ”Krantz hade en bit åker, som han odlade på, en trekant, den kallade han för ”stöveln”. Där var det en vattenkälla.”

Gun minns att Lina (Mellbloms-Lina) låg i soffan i sin stuga. Hon minns också en mager gubbe där, Hindrik, som svor väldigt.

Han fick se att Bror Ullberg hade köpt ett par nya träskor. Hindrik blev förvånad och sa ”Dä va´faen! Har du köpt ett par nya träskor! Tror du att du ska slita ut dom?” Han tyckte att det var lite för högt upp i ålder att köpa ett par nya träskor.

Gun minns att Carl Hjalmar Ullberg gick i träskor på taket i Annelund. Annelund var vårdhem. Gun minns en präst som bodde där, han gick med käpp, sa aldrig något. Gun såg honom när hon åkte ner till Tre Bäcker, där hon arbetade mellan 1951-1961. Då cyklade hon också förbi Lövberga där familjen Frans Lövgren med familj bodde. En morgon fick hon se att huset brunnit ner. ”Har de brunnit inne allihop”, tänkte hon. Men fick veta att familjen hade fått flyttat över till Bäckströms i Bäcktorp. Det fanns inget kvar av huset, säger Gun. En adventsstjärna av papper var trolig orsak till eldsvådan.

Gun minns barnen Lövgren – Karl-Erik var äldst, Britta, Ingrid, Ulla, Bojan. Föräldrarna var Berta och Henning Lövgren. Berta, född Adamsson, var moster till Guns make Åke.

Gun började i Småskolan Ljungstorp 1931 hos Mia Jansson och fortsatte sedan i Folkskolan Ljungstorp för Emil Håkansson. Jaen Friman, Guns systerson, berättade att han också gått i Folkskolan, 3-e klass för Emil Håkansson, Håkanssons sista år som lärare, och 4- klass för Hans Johansson där och 5- och 6- klass i Varnhem där läraren efter skolan höll kurs i ”karta och kompass” som Jaen deltog i.

Gun träffade Åke Gustavsson, som senare blev hennes make. Han bodde i Sörgården i Varnhem. Åke gick på kurs i esperanto för Emil Håkansson i Folkskolan, Ljungstorp.

Ungdomarna åkte på fester i Axvall, mellan Vallehemmet och Panzarmuseet. ”En gång åt fåren upp mitt cykelnät” berättar Gun, som cyklat till festen. Långbyxor hade man inte då så det gällde ju att det fanns cykelnät på cykeln så inte den fina sommarkjolen fastnade bland ekrarna.

Det var fester vid Ökull också. ”Det var högern som höll dom festerna” säger Gun. Det var också fester på Ähle gård.

Gun minns också festerna på Trollehöjd. "Det var en ensam dam som höll danskvällar där", säger Gun. Gun var med där, var då i 20-årsåldern. Calle Bast minns hon var där, Carl Fridén och många fler. Edvin Björndal "en liten skojare" säger Gun, höll därefter fester på Trollehöjd.

Valborg Lindgrens bröllopsfest hölls på Trollehöjd med dans på glasverandan. Valborg var från Stentomten.

"Köttbullar å betäter å därté vell", sa Lindgren, Valborgs far, då han kom ut till grinden där "utroparna" stod bland andra Gun och de frågade vad för slags mat som serverades.

Gun minns också tiden då Nils och Augusta Larm bodde i Trollehöjd på första våning. På andra våning bodde då Augustas syster Tilda Ekblad. Om vintern ville man inte värma upp Missionshuset. Då höll man möten här på första våningen i Trollehöjd. På andra våning i Trollehöjd hölls symöten. Gun var med och Jaen brukade också vara med och Linnéa Ullberg och systemen Lisa, Alice Ullberg i Åkerdal och Rut Alm i Ulfstorp. Gun minns när Augusta Larm, som satt i rullstol, ropade till systemen Tilda: "Panna pöser! Skjönna dej!" men Tilda svarade lugnt "Nä, jag ska sticka ut speta först".

Gun minns också Emilia i Missionshuset. Hon hade en stickmaskin.

Till Lintorp kom en flyktingfamilj år 1940. De kom från Sydafrika. Han var gift med en engelsk lady. De hade en son som hette Stanley.

Mellan Lindtorp och Carlsberg stod en stuga. Den var öde då och användes till snickarverkstad.

På andra sidan vägen bodde Mars, han var enarmad. Stod och högg ved, minns Gun. En dag kom Astrid, Guns syster, och ropade: "Albin ska ta livet av sej!"

Familjen Hallingberg bodde på andra våning i Lindtorp. De hade en dotter och en son.

Gun berättar att hennes syster Astrids hus, Astrid Ullberg gift Friman och senare Åstrand, låg ungefär där det gamla missionshuset legat tidigare.

Mitt emot där Astrid och Egon Friman bodde gick vägen ner till Granbacken. Där gick man in också till Lövåsen där Gun har ett minne ifrån. Det var en man som tältade där. Det var trägolv i tältet. Han gick på händer där.

Från landsvägen gick man rakt fram och svängde ner till Granbacken. Gun har på frågan om Marieberg inte hört talas om det stället. I Granbacken bodde då Robert Svensson och Augusta Lindström och två av Augustas barn Henrik och Karin. Anna-Lisa och Anders hade flyttat hemifrån då.

En dag mötte de Karin Lindström som ville att Gun och hennes syster Maja skulle komma ned till Granbacken. De gick ner. Roberts bror Carl i Lidköping var där. Det var syndikalisterna som höll ett styrelsemöte där. De som Gun minns av de som var där var förutom familjen i Granbacken, dvs Augusta Lindström, Henrik och Karin och Robert Svensson också Roberts bror Carl Svensson, Lidköping, som var ordförande, han som haltade och arbetade i affären i Trollehöjd och Birger Hagström i Nytorp.

Augusta hade vitt förkläde och kokade kaffe.

Augusta sa: Nu tycker jag att Ullbergs flickor sjunger för oss, men det gjorde vi inte, säger Gun.

Sång och musik på grammofon och Karin som sjöng var vanligt på kalas i Granbacken annars.

Gun minns hur hon såg Erik Hassel komma i sin Ford, hans fru Hilda, dotter till Gustaf "Gusten" och Inga Maria Gustafsson i Aspelund, gick in i bilen och däcket sjönk ihop. Detta berättade Hassel själv så att Gun hörde det.

Gun minns också att en dotter till "Gusten" hade bageri i Lundsbrunn.

Gustens son Johan gifte sig med Märta Nordgren i Melltorp. Nordgren bodde i Skövde och ägde hus på Sveavägen men hade Melltorp i Ljungstorp också som bostad. På äldre dar bodde Nordgren hos Märta och Johan Gustavsson i Aspelund. Han använde amerikanska uttryck i sitt tal. "Gå ut i "shanty't" (= skjul eller kåk) kunde han säga. Hans son brukade hälsa på hos Märta och Johan om somrarna.

Gun har ett minne av en tubkikare som tillhörde Lina Broström, mormor till Egon, Roland, Folke och Katarina Holm. Historien var att den hittades i en tjuvagömma i närheten av Gustavsberg där Lina Broström bodde och de tog hand om den. Lina visade den. Hon satte en spik i ett träd utanför stugan för att stötta den och så fick man titta i den. Det är en stor kikare av mässing. Även en mindre kikare hade hittats på samma ställe. "En jägare hade varit ute och glömt den" sa Bror Ullberg. När Gun gick i skolan såg hon kikaren.

Kikaren finns idag hos Roland Holm, Björkelund Ljungstorp, dotterson till Lina Broström.

Kråksjömossen, eller Kråkemossen som man sa, ligger i närheten av Gustavsberg, där åkte Gun svinga, minns hon. Hon minns också julgransrösterna i Hökaskog. De var roliga. Där bodde då Elsa och Gustav Josefsson som hade många barn. När granen skulle ut, skulle man först "rensa" den från pynt. Sedan tog alla barnen och drog ut den genom dörren men en gång höll Gustav emot i andra änden av granen och granfoten släppte och Gustav han ramlade över Elsa som stod och malde kaffe och alla skrattade. Det var roligt! Josefssons flyttade till Varnhem sedan och fortsatte med julgransröste där.

Gun nämner också från skolan när hon gick i 3:e klass gick Harald Wester från Grönhagen i 6:e klass. Han var ett geni i skolan säger hon. Stor och kraftig var han och han kunde allt!

På Hälsokolonien, Kristinefors, senare Kosmos, bodde några som arbetade på Tre bäckar bl a Robert, en vithårig liten man, gift med en värmländska eller dalsländska som spelade fiol. Hon dog på Ekeberg. Robert bodde kvar på Kosmos.

Detta är en del av Guns fina minnesbilder från sin ungdom. Hur Lövåsa-Mari låg i sin säng och hur ungdomarna alltid ropade ut brudparet när det var bröllopfest och julgransrösterna som var väldigt viktiga på den tiden. Dessa berättelser om människor och händelser som Gun minns levandegör bilden av Ljungstorp från förr.

Verna Andersson, Arne Sträng